

Despre nevoi locale

Satul arde...

Orașul nostru s'a civilizat, luând din ce în ce, înfățișare mai occidentală. S'a zidit mult; lucruri trebuincioase și netrebuincioase; și înainte de toate nu s'a lucrat după o ordine de idei bine stabilită, având în vedere nevoile urgente și de primă necesitate.

Domnul Măcărescu a fost mult laudat și mult criticat în urma lucrărilor sale edificare. Și nu cred că există atâtea cărămizi în teatrul domniei sale, câte cărămizi i s'au aruncat în cap, din cauza acestei clădiri mărețe, menite să steie neisprăvită până ce se vor găsi banii necesari pentru a o termina.

Roma n'a fost zidită într-o singură zi și nici Piatra-Neamț nu se află pe continentul American, ca să răsară din nimic, un oraș al titanilor.

Iată-l pe d-l Măcărescu, fost și viitor deputat un „alter Agrippa” sau un alt în veci neuitat „Nicu Albu”.

A rămas un singur lucru pe care l-a născocit domnul Măcărescu, dar care n'a avut fericirea să ajungă la lumina zilei: o clădire ce n'are, până acum nici măcar ziduri și schele — e spitalul județului. Există un teren minunat, care s'a și cumpărat, costând milioane, pentru a zidi această instituție, spre folosul unui județ întreg aproape 200 000 locuitori. Până ce va fi construit spitalul, vor muri sute de oameni, fără ca să poată fi adăpostiți și îngrijiți într-o clădire mare și modernă.

Cred că mai degrabă aici s'ar putea auzi vorbe de mulțumită celor care au avut inițiativa tumeasă și fericită, decât acolo unde publicul, admirând picioarele frumoase ale balerinelor tanasienice, uită pe acest domn care a dăruit publicului, teatrul.

A nu se aștepta mulțumită din partea celor sănătoși și fericți, ci mai degrabă din partea celor slabi, bolnavi și nenorociți.

Acolo spitalul mare nou și încăpător, aici din clădirea veche un azil pentru săracii și bătrânii orașului și ai județului! Minunat lucru! Dar până atunci vor trebui să mai steie aparatele de radioterapie și fotografe multă vreme în încăperile reci ale spitalului nostru mic și sărăcăcios. Primum vivere, deinde filosofare (et theatrum frequentare).

Admirăm munca și abnegația d-lui doctor Iftime și a medicilor săi secundari, care au isbutit să repara această clădire și s'o mai modernizeze puțin.

Răbdarea, bunătața și grija medicilor la spitalul nostru, cunoscută atât în oraș cât și în județ.

Sperăm că munca lor va fi înecoronată atunci cu succes, când vor avea o clădire bună și încăpătoare și un material cât mai bogat.

Nu fiecare atât de fericit ca să poată pleca la București sau în alt centru mare, pentru a-și căuta de sănătate. Mai este massa mare a poporului, pentru care trebuie să purtăm grijă și a o lăsa fără îngrijire medicală sau insuficientă îngrijire din cauza lipsei unei clădiri moderne, este egal cu o crimă.

Faceți economie unde puteți, numai aici nu se poate face nici o economie și orice s'ar cheltui pentru creșterea socială ar fi încă prea puțin.

Al. Grigorevici

Prefectura și bursele fiilor de săteni

Din dragostea lui nejmărită pentru fiii de săteni — pentru celulele acestea renovatoare, reconfortante, virile ale Nației — Alexandru Maxim a donat, acum doisprezece ani, suma de una sută mii lei, pentru a cumpăra clădirea actuală a internatului liceului „Petru-Rares” pentru copiii săraci ai județului Neamț.

Când nobil, faptă de citor vrednic de cronici, operă de adevărat Voevod al culturii românești.

Rând pe rând, după moartea lui Alexandru Maxim, urmași mai vrednici ori mai nevoiași, au făcut câte ceva întru prosperarea dăniei binefăcătorului.

Nu știu ce prefect înțelept, s'a gândit că dacă e vorba de fiii de săteni, apoi să oblige comunele județului să înscrie în bugetele lor o sumă de nimic — două, trei mii de lei — pentru creșterea

unui fond „bursele fiilor de săteni”.

Ideia a prins și a dat roade bune. Zeci și zeci de băieți necăjiți, dar întregi la simțuri și dorinici de lumină, au fost ajutați din aceste fonduri. Era un drept al lor. Banul adunat din puna țărânului, mergea la copilul țărânului sub formă de întreținere — nestă și educație solidă, în internatul liceului.

Criza economică, în care ne ștătem, a frânt însă cursul acestui nobil elan. Drept urmare, o adresă din partea prefecturii, a duce de veste liceului că nu se mai acordă, pentru acest an, bursele fiilor de săteni. Numai profesorii și administrația liceului a înțeles descurajarea celor vreo 20 de copii, necăjiți și umili — unii erfani, alții sărmani lipiți pământului. Ordinul prefecturii era însă sentențios și s'a aplicat așa cum aplică percepții vânzarea mizeriei naționale la mezat.

Noi nu știm dacă acest ordin — pentru strângerea băerilor pungii județului — s'a transmis și comunelor din județ.

Căci ar fi un sacrilegiu dacă aceste fonduri s'ar aduna mai departe, din sărăcia țărânului și s'ar irosi la prefectură — sub formă de diurne, ore suplimentare și alte comedii.

Avem credința că d-l Isăcescu, prefectul județului, nu va consimți să se desprindă din linia de conduită a înaintașilor și va căuta să dea o nouă soluție, pentru o mai umană interpretare a ordinului ministerial, cu pricina. Avem credința că va căuta să facă acest lucru, chiar cu riscul de a pune piciorul în prag, spre a sfârși odată cu destrăbălarea celorlor suplimentare, a diurnelor și a misiilor de transport.

Constantin Turcu

Literatură oprită...

de A. A. Rotundu

Se pare că nimic nu atrage mai mult decât lucrul oprit. Cu cât se trimbează mai mult interdicțiunea lui, cu atât devine mai de dorit, deoarece produce, în mod firesc, o curiozitate vie. Odată, la un cinematograf din provincia noastră, sub titlul unui film cu nume cam în doi peri, în ce privește moralitatea, se adăuga cu litere ostentativ colorate puternic: „La acest film, intrarea celor minori sau necăsătoriti a fost interzisă”.

Mărturisesc că numai din curiozitatea de a vedea cum se realizează această interdicție, m'am dus la spectacol. Și, în adevăr, ceace am constatat a întrecut așteptările mele: toată sala gemea de...minori; iar restul, cred că nici a zecea parte nu trecuse prin fața ofițerului stării civile. În schimb, pe figura fiecăruia se citea desamăgire: filmul era perfect moral, iar nota de interdicție nu fusese decât un truc abil pentru a atrage spectatori mulți la un spectacol obignuit, ba poate chiar mai prost decât altele, din punct de vedere artistic.

La fel se observă cu cărțile. O carte interzisă, e citită mai mult, chiar dacă este proastă. Și încă ceva: chiar dacă e interzisă, o carte e citită de multe ori pentru titlul ei, care are în el ceva ce amintește interdicțiunea. Mai ales cînd este vorba de un subiect senzațional, pasional. De aceea să nu ne mirăm că o carte cu titlu modest stă în vitrinele librăriilor până se vestejește, pe cînd altele, cu titluri misterioase, cu coperte evocînd cine știe ce altitudine interzisă, — sboară, din prima zi a apariției, în lumea largă, pentru a nu lăsa în mintea cititorului decât cozeala unei deziluzii, atunci cînd acesta este destul de în stare de a-și da socoteală de valoarea cărții pe care a dat bani și pe care de multe ori n'a putut-o citi pînă la sfîrșit.

Cam în acest chip se prezintă

continuarea în pag. 11-a

Insemnările unul belier

CAZUL ARNOLD

Arnold era un băiețel fin, de licat, nervos din cale afară, pe a cărui mască cu transparențe de alabastru se desluseau liniile albe ale neamului care a trecut cîndva deșertul spre pămîntul făgăduit, și două brize senzuale de un roșu cărămiziu. Sta în banca întâi, aproape de catedră, dar niciodată nu era atent: într-o poziție de abandon și de visare, privea veșnic vîrful pomilor de afară pe deasupra ochiurilor de geam cărpite cu mozaic urât de hîrtie. Într-o zi, dintr-o ceartă copilărească vijelos ca o tufă de măceș cuprinsă de furtună, a dat cu cuțitașul într'un tova aș de clasă și a fost eliminat pentru cîtva timp.

Era printre cei mai buni elevi ai mei din clasa întâi, deși totdeauna distrat și prins cu un urmărește ce citeam laolaltă pe cartea de franțuzește cu poze sarbede și bănoase. Într-o zi, necăjit, l'am scos la lecție. l'am

dojenit și i-am pus numai 9, deși, într-o sfîntă dreptate, răspunsese pentru nota maximă. A privit fulgerător nota înfierată cu creion roșu în marginea filei și — cu un gest de furie și de desgust, mi-a trîntit caetul în nas, pe catedră, iar în graba nestăpînită de a-mi întoarce spațele, a vîrsat călimara peste fața catalogului cu numele lui. Asta nu o voce; și cînd și a da seama de ce făcuse, a rămas încremenit ca de piatră cu buzele lui frumoase acum vestejite. În clasă, stupoare generală, liniște de cavou...

Cu zămbet prefăcut în colțul gurii, privindu-l mult în adîncul ochilor lui albaștri deschiși ca două prăpăstii, am zăbicit fila cu multe semne și căsuțe și i-am trecut nota 9 la locul cuvenit. Apoi nu i-am mai vorbit o lună de zile încheiată. Zadarnic mai căuta să-mi întâlnească surăsul și privirea, ispășit și pătruns de grozavia faptei lui; zadarnic și tot mai fără nădejde ridica

mîna cînd întrebările și răspunsurile se rostogoleau de pe catedră ca o apă primăvaratecă din munte... Arnold, de la o vreme, a înțeles că e disprețuit și sta obidit în bancă cu privirile perdate spre naltul cerului de afară... Apoi, la sorocul cuvenit ne-am împăcat frățeste și am mîngăiat capul drăgăloș de ied fără astîmpăr, și i am zis: Arnold, ai să mai faci?...

N'a mai făcut; și cînd a venit vremea despărțirii pentru todeauna, a plîns cu lacrimi generoase, nevinovate de copil. De ce nu l'am dat în conferință? De ce nu l'am eliminat din toate școlile planetei? De ce nu l'am masacrat pe loc? De ce nu i-am scăzut, cel puțin, nota la purtare?...

Pentru că Sfîntul Augustin, undeva în spovedaniile sale spune că sunt trei feluri de a crește elevii: granditer, temperate, submisiv. Și am ales pe cel din urmă.

Ioachim Botez

Bacalaureatul elevului Gerber

de VICTOR ANDREI

Sămbăta trecută, într'un cerc cu foarte laudabile preocupări, sub forma unui proces literar, a fost judecată cartea cu titlul de mai sus iar opinia despre dănsa sanctificată într-o sentință definitivă. Faptul de judecată, l'a constituit subiectul romanului, vichina un „biet elev” croul, iar criminalii — desigur profesori.

Nu vom discuta sentința: un demn reprezentant al corpului dăscălesc și-a spus cuvîntul acolo.

Și nici n'ar fi nevoie. Noi nu căutăm să impunem convingeri nimănui cu atât mai mult celor ce au vrea una. Ci ne gândim la elevi. Pentru ei și pentru părinții lor, scriu rînduri răsperate, fără sectarism dar și fără patetism.

Dar mai întâi un scurt rezumat al romanului: Elevul Gerber Kurt din clasa VII, admirabil izestrat cu însușiri excepționale, (aci ne facem rezervele noastre), vine în repetat conflict cu autoritatea școlară.

Autoritatea această, e reprezentată printr-o galerie de profesori,

pe care sărăcia de inspirație a autorului sau poate sgîrcenia sa intenționată, n'ei înfățișează unul mai tipic și mai hidos de cît altul. În fruntea acestei cete de șacali didactici, stă profesorul de matematici Kupfer, înfățișat ca un înfundat și un rășbunător.

Elevul Gerber, nu întârzie să vină în conflict cu acest profesor și timp de un an va fi lînta persecuției sale meschine.

În pragul bacalaureatului, demoralizat și urmărit pretulindeni de persecuterul său, (spune autorul) își vede iminentă căderea.

Se înfățișează lamentabil la examene cu toate că „destul de pregătit” și îngrozit de perspectiva căderii, se sinucide.

Ciudătenia se mărește, cînd se anunță chiar în momentul sinuciderii, că elevul Gerber a trecut examenul. Sentința juriului, desigur o știți sau o ghiciți: profesorii sunt înfățișați oprobial public ca niște ucigași de suflete, sau cam așa ceva.

Numai că noi nu ne vom grăbi

să subscriem condamnarea cu atât mai mult propria-ne condamnare. Căci spunîndu-ne deschis gîndul ca niște pazitori de suflete, problema cărții e pusă cu o pripeală primejdioasă, iar discutarea în public constituie o inveterată lipsă de tact. Așa, cartea devine o primejdie în mîna semidoctului și constituie un atentat la spiritul de disciplină școlară.

Să ne explicăm.

Din citirea cărții, rămîi cu o totală nedumerire. Căci autorul nu soluționează o problemă, ci numai o lansează. A fost muncă de problemă bacalaureatului în adevăr? A căutat să inspire, o formulă înnoitoare? Hotărât că nu. E ciudat oarecum că cerem unei cărți literare să aducă o soluție. Dar autorul ne șileste. Căci faptul că această carte pornește din Viena, nu e înfăptuitor.

Atacînd „epoca critică” a adolescenței plină de indoeli nedefinite și cărmuită de instincte nemărturisite, autorul, se înfățișează ca un învățat al psihiatruului Freud. Până aci toate bune. Numai că mult trimbișata psihanaliză a lui Freud, e încă o minunată teorie. Sufletul omenesc, ne apare atât de nou,

încît va mai trece timp, pînă ce deslegarea sa pe noul drum, va fi fapt îndeplinit. E școala un organism cu lacune? Poate. Dar e școala societății în care trăim, așa capitalistă și burgheză, dar disciplinată și onestă.

Cine lovește în școală, lovește în societate. Pe loc nu va sta școala. De o va cere evoluția, însăși societatea va filtra prin cugeătorii pedagogici, resturile înnoitoare.

Pînă atunci, dacă opiniile sunt libere să circule, sentințele fie și literare, sunt pripeli în fața cărora se impune un categoric veto.

Că sunt și profesori răi? E posibil și asta. Critica însă nu trebuie să pornească dela cartea aceasta. Căci pe cît e de ingenios alcătuită, e pe atît de tendențios scrisă. Cu gîndul vădit de a fi și a fi o carte de scandal. Totul e exagerat și mîna autorului e prea vizibilă: iată „calitățile morale” ale lui Gerber care totuși funează pe stradă și în școală, insultă profesorii, e leneș și persiflant, în căutarea profesorilor în schimb, nu găsește unul al cărui elan să domine generos, suflete de ucenici. Stilul însuși e nervos pînă la auriere și

continuarea în pag. 11-a

Literatură oprită...

(continuarea din pag. 1)

multă... literatură, astăzi. Este undeva o înțepindere care otrăvește sufletele cu asmeșii lipărituri, ca „Vulturul ucigă”, „Femeia falsă”, „Amerul care ucide” etc. împedite cu coperte singeroase, cu figuri albe, toate de curiozitate. Se vind în fascicule de cele mai multe ori, după ce li s-a făcut reclama cuvenită prin distribuția gratuită a primelor 2-3 foi, fie de către chioșcurile de gaze, fie chiar de haimanele plătite, care le aruncă în curțile locuitorilor. Oameni cu mintea formată știu ce destinație s-a dea a acestor hîrîi, dar copiii sunt adesea ispiți să le citească. Citi elevi nu am găsit, la școală, citind romane serzajionale, în fascicule! Ba unii au declarat că părinții le-au dat bani să le cumpere pentru ei și că le citeșc înainte de a le da acasă.

Mai mare otrăvă nici că se poate pentru sufletul copiilor decât această literatură, care nu are nimic frumos, nimic moral, nimic înălțător, decât doar exaltarea bînăvicioasă ce înfrîngă și înfrîngă în sufletele care abia se formează, dar pe care le distrug de la început!

Să credem că sunt părinți cari încurajează acea literatură la copiii lor? Atunci când școala muncește, să le pună la dispoziție o bibliotecă bună, cînd profesorii se străduiesc să alcătuiască bibliotecă de cărți bune pentru școli, care clasă... — să credem că opera școlii și profesorul i distrug părinții copiilor?

Școala nu interzice lectura particulară, dar cere părinților să-i ajute la îndrumarea spre cărți bune, nu să-i încurajeze să cumpere cărți otrăvitoare de suflet și măcinătoare de minte.

A. A. ROTUNDU

Să nu ne creiem nevoi, să nu risipim!

Mai ales pe vremuri ca acestea, când primul gînd trebuia să-l avem pentru economia banului public, ca și acel propriu, ba chiar mai mult pentru banul public, fiind stors din veniturile secătuite ale comerțului slab și din lefurile reduse ale funcționarilor; când primăria este înăbușită de milioane risipite în lucrări costisitoare de lux, în aceste vremuri, o deosebită chibzuială se cere din partea celor ce conduc, chiar sub forma de comisie interimară, lucrările orașului nostru.

Foarte bine că se fac, adică au început să se continue lucrări de apărare: digul de piloți la Bistrița, dig de beton la Cuediu; dar nu înțeleg să se vorbească, măcar, de asfaltarea unei porțiuni din strada Cuza-Vodă cu angajamente grele, cu datorii — pentru o simplă experiență. Se zice că e vorba să se vadă dacă asfalt rezistă înghețului la Piatra-Neamț, pentru ca apoi să se asfalteze și celelalte străzi. Și experiența ar costa vreo 400.000 lei.

Ce vor spune cetățenii, îngrozii de atâtea cărți și taxe risipite, când n-au apă pe străzi principale, n-au trotuare reparate și străzi la margine prunduite măcar; dar mai ales nu-i isprăvită chestiunea urgentă a inundațiilor.

Cât a costat și va costa digul de piloți dela Bistrița?

Cât a costat digul dela Cuediu? Cu ce se acopăr cheltuielile acestea?

Dar mergeți pe Cuediu spre Obor-Dărmănești, vedeți-i malurile roase, dărâmate și închipuiți-vă dezasru unei ruperi spre oraș, chiar pe strada

Cuz-Vodă cu asfaltul D-lui Președinte al Comisiunii intermare, rămolit și distrus, lăsat 400.000 lei aruncați în Cuediu. Ce nu se poate face cu 400.000 lei?

Mai bine să se întărească malurile Cuediului începând din Dărmănești, evitînd o nenorocire care poate fi foarte apăsătoare.

Trebuie oare să mai suferim un inec ca să vedem care-s nevoile urgente ale orașului?

Mai bine să se sapa un canal de scurgere spre Cuediu a apelor din fața gării. Să se spele o rușine a orașului de vîlgatură, stațiune climaterică, pe timpul verii, când sosind cu trenul, călătorii străini și cîtățeni, n-au pe unde trece spre oraș decât în tîsuri sau descălțându-se.

Da, dar trebuie asfalt la Piatra N.?

Peate da, dar trebuie canalizare mai întâi.

Să nu se înceapă iar pe dos, numai ca să ne aflăm în tîbur.

N. PASCU, profesor

INSEMNAȚII

Școala secundară

Noua reformă a învățămîntului secundar, prevede în programul clasei I și IV de liceu lucrul manual. E o măsură bună, că se poate de bună. Ea intră în ideologia ziarului nostru, care a avut, pe vremuri, o serie de articole intitulată „Înapoi la muncă”, articole pentru care s-au sîfonat multe fețe semandicoase din pretențioasa noastră urbă.

La București se discută încă

avocați, doctori, farmaciști, dentiști etc.

Asta e recunoștința. Ca și recunoștința celor doi elevi din cartea baccalaureatului, cari se sfătuesc, ca după ce vor trece examenul, să ia câte un purgativ, de cu ziua, și la miezul nopții să vie și să facă o scîrnăvie mare în partea liceului care i-a educat. Lângă movila de scîrnă, în care societatea ar trebui să-i dea cu nasul, elevii au de gând să-și pună și cartea de vizită.

Halal de acei ce au avut minunată idee de a se mîndri, discutînd public o asemenea carte infecțioasă.

D-l profesor Dragan, am auzit că a luat poziție demnă în această chestiune. Dar ce a putut face D-sa singur între atîta mîni, bergi, vici, stemi, cheri, etc...? Nimic! Deaceia, respectuos, îi amintesc un bătrîn proverb românesc: Nu te băga în tîrîțe...

Constantin Turcu

N. R. După ultimele informații, obținute de la societatea scriitorilor din Viena, aflăm că autorul cărții, evreu de origine n-a fost primit în numita societate pentru ideile sale comuniste.

Locală

LEGENDĂ: Si totuși acest vrednic, acest unic consiliu comunal, a fost schimbat și înlocuit cu niște bieți oameni oaricari.

(Octav Onicescu, Articolul Nu înțeleg — „Cuvîntul” din 8 August 1931).

Redacționale

După o vacanță de aproape trei luni, „Avântul” reapare.

Trei luni au răsărit ușureți clienții noștri diurniști! Trei luni au dormit liniști bugherorii cu lefuri exorbitante.

Asta a fost prea mult! Regretăm sincer vacanța.

Si iarăși regretăm absența noastră depe frontul marci bătălii, cu oceaia alegerii partiale din August, când s-a produs faimentul (fraudulos) al partidelor politice.

Cronica Politică

Internă

În partidul Național-Tărănesc bîntuie, fără șanse de rezolvare, criza de șefie.

D-l Iuliu Maniu, retras ca un pustnic la Bădăcini, persistă în demisie; D-l Ion Mihalache persistă în a refuza să primească demnitatea de șef, care i s-ar cuveni de drept; iar D-l Titulescu este ispițit să rezolve această lungă criză, consimțind să părăsiască sferile ideale și teoretice — în care a devenit un fel de mag — și să intre în realitatea brută și mocirloasă a țigăniei noastre politice.

Externă

Conflictul între Japonia și China pe chestia protectoratului asupra Manciurei ia din zi ce trece un caracter tot mai grav. Japonia cere protectoratul asupra Manciurei și imediată încetare a provocărilor ostile împotriva supușilor japoni.

Societatea Națiunilor își dă cea mai mare silință să tranșeze în mod pașnic conflictul izbucnit în Extremul Orient. America e interesată în chestiunea diferendului; aceasta va putea aduce intrarea Statelor

Unite în Liga Națiunilor. Japonia nu aprobă amestecul Statelor Unite și preîndeintrative directe între cele două state în lîngă.

D-l Laval, președintele consiliului de miniștri din Franța a părăsit Parisul plecînd în Statele Unite. Acestei călătorii se atribuie mari speranțe. D-l Laval va discuta probabil împreună cu d-l Hoover, președintele Statelor Unite și refacerea economică și financiară a Europei.

Guvernul german al d-lui Brüning a obținut zilele trecute un succes neașteptat. Punându-se vorba de neîncredere din partea partidului național-socialist și comunist, a triumfat numai cu 24 de voturi în plus. Reichstagul s'a amînat pînă în 23 Februarie anul viitor. — Pînă atunci va lucra guvernul cu decrete legi ca pînă acum.

În 18 l. c. a murit în localitatea West Orange din statul New-Jersey (U. S. A.) vestitul inventator Thomas Edison.

Celebru în invențiile sale din domeniul electricității.

A fost inventatorul becului cu fire de cărbune, al fonografului și gramofonului, a aparatului de cinema și al altor zeci de aparate.

intruce privește a două hotărîre. Și iată de ce: și în învățămîntul secundar, s'a luat aceeași hotărîre de a se numi, la posturile de control, profesori universitari. Și profesorii secundari n-au protestat. Ei n-au găsit altceva mai logic decît să fie controlați de cei cari i-au format pentru cariera de profesori. Dece, atunci, revolta învățătorilor (a acelor cari dețineau posturi de control?) de a fi controlați de foștii lor profesori?

Cultura europeană.

În volumul „Din Problemele culturii europene”, d-l N. Bagdasar, asistentul d-lui profesor C. R. Moțru, ocupându-se de cultura europeană actuală, o definește astfel:

Cultura este o expresie a sufletului, o creație spirituală. Dar fiind că sufletul este o unitate armonică și bine echilibrată, a celor trei facultăți: voință, sentiment, inteligență, cultura, va exprima, pe rînd, unul din aceste aspecte fundamentale ale sufletului.

Patru sunt domeniile de valori și activitatea ale culturii europene de azi: știința, avînd a descoperi, cu orice preț, adevărul desinteresat; etica (morală), avînd a crea personalități conștiente de libertatea și responsabilitatea lor în societate; estetica (frumosul, arta) avînd a se adapta unor aplicațiuni utile și raționale; religia, cu devezile creștine: munca și iubirea — devenite imperative categorice.

Diviziunea aceasta a culturii europene, ne aduce aminte de filozoful Kant, cu cele patru critice ale sale: a rațiunii pure, a rațiunii practice, a judecării estetice și a religioase.

Metodele de cercetare, în aceste patru domenii ale culturii europene, diferă după caracterul fundamental al celor trei mari pezoare: Francezii se folosesc de metodele teoretico-raționale, Englezii de experiență și practică, Germanii de speculație metafizică.

Străinii despre Piatra.

În cartea „Le carrefour des empires morts”, („Răscrucea imperiilor moarte”), scriitorul Luce, n. Romier, notându-și impresiile din călătoria pe care a făcut-o d-alungul și dealatul pămîntului nostru, scrie oprindu-se în Piatra-Neamț: „Piatra-Neamț, astăzi centru de vîlgatură, posedă una din cele mai vechi biserici din Moldova. Locuitorii încăntătoare și de bun gust, împodobesc cartierul sau nou. E un colț minunat. Cum aș putea oare să uit vreodată ospitalitatea pe care mi-a oferit-o în locuința sa liniștită, ascunsă întretrandări — deputatul-șef Gh. Macărescu — moldovean cu inimă de parisian?”

Economice

Conversivunea datorită agricole, este o chestiune arzătoare, la ordinea zilei.

Asanarea datorită agricolelor se va face, împărțind datornicii în trei categorii, astfel:

Datoriile pe proprietăți pînă la 5 ha vor fi complet asanate;

Datoriile pe proprietăți între 5-25 ha, se vor asana numai dacă datoria nu întrece suma de 5.000 lei de ha;

Datoriile proprietăților de peste 25 ha, se vor asana după un regim special.

La Iași a avut loc o consfătuire a prefecților din Moldova, pentru a discuta și stabili normele de aplicare a prețului minimal la grâu.

Să sperăm că pâinea țărânului nu va mai fi ratată pe preț de 1,50-2 lei Kilogramul, spre a fi vîndută la oraș cu 7 lei.

Cercetășești

Fiind informați că se face un abuz cu uniforma și insignele cercetășești, se aduce la cunoștința finceturului din Piatra și județul Neamț că n-au voie a purta uniformă și insignele noastre, decât numai acei care sunt înscriși regulat la comandamentul Cohortei „Ceahlăul” din localitate și iau parte activă la sedințele de instrucție și educație a Cohortei.

Nu mai acestora li se vor elibera o legitimație provizorie, pînă la sosirea carnetelor de identitate dela Comandamentul Mării Legiuni.

Organele polițienești și de siguranță a statului, au dreptul să controleze și să ne aducă la cunoștință pe acei care poartă fără drept, uniforma și insignele cercetășești și cari vor fi dați judecății pentru port nelegal de uniformă.

Biserica

Eri au început, în localul Caselor Naționale din Precista, conferințele anuale ale preoșilor din județ.

La ordinea zilei două din cele mai de seamă probleme de actualitate:

1. Educația religioasă a poporului și autenticitatea pastorală a preoșilor, ca mijloc de combatere a sectelor și ateismului bolșevic.

2. Nevoia și mijloacele de a se crea Bisericii Ortodoxe Române, tînduri materiale proprii, pentru susținerea ei și pentru promovarea vieții religioase a credincioșilor ei.

În acest timp de cumplită criză materială, este frumos gestul preoșimii din județul nostru, că găsește mijloacele și mai ales liniștea sufletească, să se preocupe de niște probleme așa de vitale pentru Biserica ortodoxă și pentru credincioșii ei.

Baccalaureatul elevului

Gerber

(continuarea din pag. 1)

indecent, pînă la revoltă (iată de ce nu v-a sfătuesc să citiți cartea).

O carte de scandal, pe care o arunci nedumerit și regreti că o cenzură nu oprește la granița fanateziile învățătorilor vienezi, ce răscolește la noi resentimente explicabile și interese suspecte.

Victor A. drel

P. S. Să mă erte prietenul și colegul Andrei că viu și eu cu o completare, în vecinătatea imediată a numelui său.

Tot despre cartea cu baccalaureatul e vorba.

Mă rog, ce s'a condamnat? Desigur școala și profesorii ei. Cine a condamnat? Un juriu — parodie, format numai din negustori și oameni de afaceri, evrei.

Auziți: avocatul „...man”, doctorul „...berg”, dentistul „...vici”, și alți mîni, bergi și vici, au condamnat școala și profesorii cari i-au tras de urechi și i-au făcut